

1

91659

916590

NEW ZEALAND QUALIFICATIONS AUTHORITY
MANA TOHU MĀTAURANGA O AOTEAROA

QUALIFY FOR THE FUTURE WORLD
KIA NOHO TAKATŪ KI TŌ ĀMUA AO!

SUPERVISOR'S USE ONLY

Tohua mai i te pouaka nei
ki te KORE koe e tuhi ana i
tēnei pukapuka

Kaupae 1 Te Reo Rangatira 2021

91659 Te whakapuaki whakaaro hei tuhinga whakamōhio

Whiwhinga: Toru

Paetae	Kaiaka	Kairangi
<ul style="list-style-type: none">• Ka mārama te aronga.• Ka hāngai, ka whaihua te tuhinga kia aro mai te hunga pānui.• Ka whakaraupapa i ngā whakaaro kia tatū ai te kaupapa.• Ka hāngai ngā nuka reo me ngā tikanga tuhi ki te take tuhituhi.	<ul style="list-style-type: none">• Ka ū te aronga.• Ka āta whakaraupapa i ngā whakaaro.• Ka taunaki i ngā whakaaro kia mārama ai te aronga.• Ka hāpai ngā nuka reo me ngā tikanga tuhi i te take tuhituhi.	<ul style="list-style-type: none">• Ka whakamahi huarahi kē atu kia kitea ai te aronga motuhake, arā, ko:<ul style="list-style-type: none">– te tohe i te kaupapa– te raupapa me te taunaki i ngā whakaaro– te āta whakamahi i ngā nuka reo me ngā tikanga tuhi hei whakatairanga i te take tuhituhi.

Tirohia mēnā e rite ana te Tau Ākonga ā-Motu (NSN) kei runga i tō pukapuka whakauru ki te tau o runga ake i tēnei whārangi.

E rua ngā kaupapa tuhituhi i tēnei pukapuka. KOTAHI anake te tūmahi hei whakaoti. Whāia ngā tohutohu katoa hei urupare i taua tūmahi.

Mēnā ka hiahia whārangi atu anō hei tuhituhi i ō whakautu, whakamahia ngā whārangi wātea kei muri o tēnei pukapuka.

Tirohia mēnā e tika ana te raupapatanga o ngā whārangi 2–8, kei roto i tēnei puka, ka mutu, kāore tētahi o aua whārangi i te takoto kau.

Kaua e tuhi i te wāhi o te kauruku-whakahāngai (☒/☒). Ka tapahia pea tēnei wāhi i te wā ka mākahia tēnei pukapuka

HOATU TE PUKAPUKA NEI KI TE KAIWHAKAHAERE Ā TE MUTUNGA O TE WHAKAMĀTAUTAU.

HE KŌRERO WHAKATAKI

Tēnā koe kua tomo mai nei ki te whakamātautau mō te paerewa paetae 91659 *Te whakapuaki whakaaro hei tuhinga whakamōhio*.

Ko tāu nā mahi, he whakariterite whakaaro hei tuhituhi kōrero whakamōhio e hāngai ana ki TĒTAHI o ngā kaupapa i tēnei pukapuka whakamātautau. Kāti, tukuna kia rere ō whakaaro hei tuhinga whakamōhio!

Kuputaka

Nuka reo	He tikanga motuhake hei kawē whakaaro, hei kawē kōrero. Ko ētahi o ngā nuka reo i tēnei paerewa ko te kōrero whakatangata, ko ngā kupu honohono, ko ngā kōrero whakarite.
Hanganga tuhi	Ko te kupu whakataki, ko te kōwae whakakapi, ko te raupapa o ngā whakaaro, ko te tuhi kōwae, ko te whakatakoto ariā matua me ngā ariā tautoko.

HE TOHUTOHU

Āta pānuitia mai tēnei pukapuka whakamātautau. He tuhinga roa te mahi. Tīpakohia TĒTAHI o ngā kaupapa e whai ake nei hei tuhituhi māu.

Kia **150 ki te 250 kupu** te roa o tō tuhinga whakamōhio.

Kia kaha ki te:

- tuhi i te kōrero whakataki.
- whakaraupapa me te whakataunaki i aua whakaaro.
- tuhi i te kōrero whakakapi.

Hei ngā whārangi e whai ake nei he whakaemiemi whakaaro ka tahi, ka rua, he tuhinga roa te mahi.

NGĀ KAUPAPA (Tīpakohia TĒTAHI)

1. He mate urutā, he mate reo?

I te tau 2020, ka rongo ngā iwi katoa o te motu, otirā, o te ao whānui i te ngau o te mate urutā. Ka rāhui te noho o ngā whānau ki ōna kāinga hei kaupare atu i te ngau o te mate urutā. He rautaki e ora tonu ai te reo i tēnā kāinga, i tēnā kura, i tēnā hapū, i tēnā iwi.

Tēnā, tuhia mai tētahi, ētahi rautaki rānei i kawea e koe, waihoki, e tō whānau hei whakarauora i tō tātau reo kāmeheheha. Me whānui te whakamārama i te kaupapa, i te rautaki hoki hei tuhinga whakamōhio.

2. Hei kanohi tīpuna!

Hei roto i ngā tau ka whakapeto ngoi a ngāi Māori ki te whakaara ake i ngā momo mahi a ō tātau tīpuna, pēnei i te tā moko, i te tātai arorangi, i te whakaterere waka, i te aha atu, i te aha atu.

Tēnā, tuhia mai tētahi o ngā mahi a ō tātau tīpuna e whiwhita ana tō ngākau ki te whakarauora i taua kaupapa. Me whānui te whakamārama i te kaupapa nei hei tuhinga whakamōhio.

MAHERE WHAKAARO

He kohikohi whakaaro

He whakataki kōrero

He whakaraupapa whakaaro

He whakataunaki whakaaro

He whakakapi kōrero

He kupu whakaniko hei whakatairanga i te take tuhituhi

He whārangi tāpiri tēnei hei whakaoti i tāu tuhinga roa mēnā e hiahiatia ana.

TAU PĀTAI

He whārangi tāpiri tēnei hei whakaoti i tāu tuhinga roa mēnā e hiahiatia ana.

TAU PĀTAI

91659